

Nobene odločitve brez občanovega soglasja

Albina Vengusta, novega predsednika skupščine naše občine, ne bomo predstavljali po dolžnostih in nalogah, ki jih je doslej opravljal, čeprav se je tudi teh nabralo že zelo veliko. Raje smo ga povprašali, kako gleda na življenje središča našega mesta, z njegovimi težavami vred, in ga prosili, naj nam zaupa, kje bo veljalo zastaviti največ truda pri delu delegatske skupščine v novem mandatsnem obdobju.

»Predvsem želim poudariti, da bi v prihodnje radi resnično delali skupaj z občanom-delegatom,« je dejal Albin Vengust. »Nobenih odločitev ne želimo sprejemati brez njegovega prepričanega soglasja. Pri vseh spremembah, ki jih zahteva razvoj občine in mesta, bomo skušali zagotoviti sodelovanje občanov že ob pripravi predlogov. S tem se lahko izognemo situacijam, ko pojasnjujemo in utemeljujemo nujnost nekega projekta s tem, koliko denarja smo vanj že vložili. Dogajalo se nam je, da smo zato v Centru doživljali že upravičene kritike. V občinski konferenci ZK, kjer sem do zdaj delal, smo take 'rešitve', ki niso bile pripravljene v soglasju z občani, upravičeno grajali. Zdaj, ko bom imel možnost z delegati neposredno sodelovati, si bom za to še posebej prizadeval.«

»Katerih posebnosti naše občine se moramo pri načrtovanju in uresničevanju razvo-

ja še posebej zavedati?« je bilo naše naslednje vprašanje.

Vengust: Med drugimi občinami in našo je kar precej razlik. Delovne organizacije in ustanove v drugih ljubljanskih občinah na primer lahko načrtujejo prostorsko širjenje, v Centru pa prostora zanj skorajda ni več. Zato mnoge gospodarske in trgovinske organizacije – ko razmišljajo o svojem razvoju – načrtujejo selitev v druge občine. Vendar to ni vedno edina in najbolj smotrna rešitev. Stabilizacijske usmeritve zahtevajo od nas predvsem prizadevanja za dvig kakovosti in večjo produktivnost. To pomeni, da moramo z boljšo organizacijo in istim številom zaposlenih na kvadratnem metru proizvodnega prostora več ustvariti – če le znamo uporabiti več znanja.«

Dogovori: »Mnogi stanujemo v eni, delamo pa v drugi občini. Ali je interese prebivalcev Centra in delavcev v

tukajšnjih delovnih organizacijah težko usklajevati?«

Vengust: »Je, in razumljivo je, da je tako. V Centru stanuje 34.000 občanov, na delo v našo občino pa prihaja vsak dan skoraj 67.000 ljudi. V pogledih na razvoj občine je med njimi kar dosti razlik. Naši krajani so bolj kot tisti iz drugih občin zainteresirani za zdravo, snažno in manj hrupno življenjsko okolje, za zelene površine in še kaj, občana, ki prihaja sem na delo, bolj skrbi – da tako rečem – kje bo parkiral svoje vozilo. Zato se večkrat srečujemo skoraj s povsem nasprotnimi si interesi, katerih usklajevanje v skupščini ni in tudi v prihodnje ne bo lahko.«

Dogovori: »Kaj pa stanovanjske razmere v občini Center?«

Vengust: »V glavnem samo še v naši občini poznamo kletna stanovanja. Tudi polovica vseh stanovanj najslabših kategorij v našem mestu je v občini Center. Želimo jih odpraviti oziroma obnoviti, posodobiti, pri tem pa imamo opravka s kulturno pomembnimi, mnogokrat spomeniško zaščitnimi objekti. Zaradi obudovanja in zaščitniškega odnosa do stare arhitekture se seveda ne smemo in ne mislimo odpovedati izboljševanju

kritičnih življenjskih razmer mnogih prebivalcev naše občine. Pravi odnos do kulturne dediščine je le tak, ki omogoči tudi stanovalcem normalne življenjske pogoje.«

Dogovori: »Bi torej lahko rekli, da Center po življenjskem standardu ni ravno bogata občina?«

Vengust: »Statistike res prikazujejo občino Center kot najbogatejšo v naši državi, vendar je to le navidez res. Družbeni produkt navadno statistično izračunavamo in prikazujemo na posameznega prebivalca občine. Omenil sem že, da je v Centru zaposlenih skoraj dvakrat toliko občanov, kot jih tukaj stanuje. Poleg tega je med našimi občani le še 46 odstotkov aktivnega prebivalstva, to pa nas uvršča na rep med slovenskimi občinami. Vedeti je treba, da le aktivni prebivalec, delavec, prinaša v občino Center denar za družbene objekte, za družbeni in tudi osebni standard.

To pa ustvarja vrsto težav in socialnih nasprotij. Po tej strani je postal Center že solidarnostno dopolnjevana občina, če pogledamo le področja socialnega skrbstva, telesne kulture in še nekaterih družbenih dejavnosti. O sorazmernem nizkem družbenem standardu naše občine govori tudi

Albin Vengust na slavnostni seji občinske skupščine 6. maja letos

dejstvo, da so mnoge srednje šole zastarele, brez telovadnic in športnih igrišč, da v njih skoraj ni mogoče organizirati kabinetnega pouka in primer-nih delovnih razmer.

Tu je še vrsta drugih težav in zadreg, ki se jim bomo morali posvetiti v delegatski skupščini. Prepričan sem, da bomo uveljavili in uresničili prepotrebne spremembe, vendar le z veliko privrženostjo delegatov.«

zmotili,« je malce šaljivo navrgla za lažji začetek pogovora in se potem tako razgovorila, da je bilo jasno slutiti njene dolgoletne izkušnje iz dela v sindikatih, njeno znanje in poznavanje problemov. Med vrsticami se je dalo razbrati njeno zavzetost in tisto o zmoti je kmalu izzvenelo v šalo.

»Priznanje so mi dali, da bova natančni, za delo v občinskem odboru sindikata delavcev papirne, grafične, založniške in časopisno-informativne dejavnosti v občini Ljubljana Center. Sicer pa sem domala dva mandata prebila kot predsednica sindikalne organizacije OZD pri Državni založbi,« je povedala.

– Je to bila za vas dvojna zadolžitev?

»Da in ne, kajti dolžnosti sta se lepo dopolnjevali in bogatili mojo dejavnost. Če delaš samo v okvirih OZD, so tvoji pogledi mnogo ožji, ker vidiš predvsem probleme svoje organizacije, medtem ko težave drugih le megleno poznaš in nemalokrat tudi krivo presodiš, pa tudi obsodiš, če hočete. Za uspešno delo je treba biti povezan na vseh ravneh – težave potem niso manjše, a se jih da lažje premagovati.«

Pri tem je mislila na težave s papirjem, na probleme tiskarn, založnikov in vseh v panogi. V mezincu jih ima in prav je, da so jo zdaj delegirali v republiški odbor sindikata delavcev prej omenjene panoge. Tako bo svoje izkušnje prenašala naprej.

– Boste zdaj manj obremenjeni?

»Moram reči, da je bilo nekaj časa kar hudo. Moje delo je zahtevno in lansko poletje si splohnisem mogla privoščiti počitnic, saj so morali biti

učbeniki nared do začetka novega šolskega leta. Hkrati sem se tu srečevala z vsemi problemi, o katerih je bilo treba razpravljati na sindikatih. Delegatska dolžnost ni lahka, če jo jemlješ zagre-to. Zato je prav, da so mandati kratko-ročni, da tako pridejo na površje vedno novi, sveži kadri, ki še ne poznajo rutine.«

Pri tem se je razgovorila o kadrovski politiki sindikata, češ da je na tem področju premalo storjenega. Človeka, ki se ne zna obrniti v sindikalni organizaciji, bi morali zamenjati, a navadno tam obvisi še v drugem mandatu.

»Mislim, da ljudje, zlasti pa delegati in drugi, ki kakorkoli delajo v samoupravnih organih, premalo poznajo našo teorijo. Če študiraš Edvarda Kardelja in se poglubiš v njegovo pisanje, često osupel ugotoviš, da si je marsikaj drugače zamislil, kot pa se sicer dela. Moram priznati, da mi je bilo kar toplo pri srcu, ko so nam v znak priznanja podelili Kardeljevo delo 'O komunizmu'.

– Kaj bi pri tem lahko storil sindikat?

»Moral bi organizirati študij za opravljanje raznih funkcij. Ni nujno, da bi to bilo povezano tudi z denarjem, saj ljudje niso otroci in lahko sami preberejo knjigo, ki jo dobijo v roke.«

– Torišče uveljavljanja sindikatov je široko ...

»Lahko je bilo včasih, ko je sindikat poskrbel za kako prireditev, za počitnice in za krompir ali jabolka. Nove naloge so mnogo širše, globlje, težje in na začetku se je bilo kar težko znajti. Tu bo preteklo še veliko vode, da bo vse tako, kot smo si zamislili. Vzemimo samo nagrajevanje po delu – mislim, da smo še daleč od tega cilja, ker smo preveliki ljubitelji povprečja, ker težko prenesemo kritiko, ker samokritike skorajda ne poznamo, ker hočemo vsi enako debele kuverte in tako dalje. A vsi le ne delamo enako, tudi v šolah niso vsi enako dobri in pri usmerjenem izobraževanju nas čaka še ogromno naporov, da bo zaživel. Predvsem bo treba dati delu čast. Vse dokler ne bomo našli pravega ključa za nagrajevanje po delu, nam ne bo uspelo urediti ne delovnega časa, ne storilnosti,« se je razgovorila naša sobesednica in še naprej razpletala misli o izobraževanju, o sindikatih, o delu, ki ga ne spoštujemo tako, kot bi ga morali.

Ni kaj, Liljana Kenda nima dlake na jeziku in prav je, da takšni ljudje dobivajo priznanja. Uspeh ni v kimanju, marveč v zavzetem razpravljanju, dokazovanju in ne nezadnje v znanju.

A. A.

Niko Lukež

»Naši delavci so o vsem dobro obveščeni«

Ena od nagrajenih sindikalnih organizacij je sindikat tozda papirne konfekcije Kartonažne tovarne

»Če sem čisto iskren, menim, da v naši sindikalni organizaciji nismo storili kdovekaj posebnega, da bi za to dobili priznanje, res pa je, da vedno resno delamo, da se držimo vseh pravil in da vse storimo, kar je potrebno o pravem času,« je na vprašanje, zakaj je sindikalna organizacija tozda papirne konfekcije Kartonažne tovarne dobila srebrno priznanje občinskega sindikata, skromno in enostavno odgovoril njen predsednik Niko Lukež.

No, sindikalna organizacija te tovarne sredi mesta je prav gotovo upravičeno dobila priznanje, saj že vrsto let uspešno dela. Ena od njenih uspešnosti je tudi v tem, da so delavci dobro obveščeni o vsem, kar se dogaja v samem tozdu in tudi v ozdu.

»Mislim, da smo urejena organizacija in da se doslej nihče ni pritožil, da nič ne ve, kaj se dogaja v tovarni. Po oddelkih imamo skupine delavcev, ki jih imenujemo samoupravne skupine, od katerih ima vsaka svojega zastopnika v izvršilnem odboru sindikalne organizacije. To je utečena koordinacija med samo bazo in izvršilnim odborom. Tako prihajajo predlogi neposredno iz proizvodnje v odbor pa potem v obravnavo nazaj,« je razlagal mladi predsednik, ki to dolžnost opravlja že drugi mandat.

– Ali po vsem tem lahko rečete, da je sindikat čutili povsod?

»Mislim, da bi vam lahko to potrdil vsak delavec v tovarni. Sam se udeležujem mnogih, za domače že premnogih sestankov,« je bil nekoliko oseben, »in o tem potem obveščam člane sa-

moupravnih skupin, le-ti pa jih prenašajo naprej.

Tudi pri sprejemanju samoupravnih aktov ne manjka predstavnikov sindikalne organizacije, da ne govorim posebej o referendumskih bodisi v tozdu, ozdu ali zunaj tovarniških zidov – ki se jih venomer udeleži čez osemdeset odstotkov delavcev.«

– Najbrž pa sindikat ni pozabil še na klasične naloge sindikata, če jih lahko tako imenujem ...

»Verjetno mislite na organiziranje kulturnih prireditev in postavljanje

počitniških prikolic. Seveda je to že tako utečeno, da je postalo samoumevno.«

– Kako je z nagrajevanjem po delu?

»No, tu je bilo že marsikaj storjenega, vendar bo po vsej verjetnosti treba napraviti še kak korak naprej, da bo delo zares osnovno merilo za nagrajevanje. Naše delavke v neposredni proizvodnji imajo dokaj dobre osebne dohodke in se posebej ne pritožujejo. Močno so se že približale administrativnim delavkam, vendar to po mojem mnenju še ni tako urejeno, kot bi moralo biti. Seveda pa nagrajevanje ni samo naloga sindikalne organizacije, marveč naloga vseh.«

– Beležite kake težave zadnje čase?

»Otepamo se s pomanjkanjem stanovanj za delavce, a to so splošno znane težave. Dokaj uspešno se lotevamo socialnih problemov. Ni nam priznane pri surovinah, a za zdaj še kar plujemo in vse kaže, da bomo prodrli tudi na tuji trg,« je na hitro naštel Niko Lukež in pohitel v delavnico, saj dela kot vzdrževalec električnih naprav.

A. A.